

**Sairaankuljettajien työajan järjestäminen työaikalain 6 §:n säännöksistä poiketen.
Dnro 9/2010, annettu 29.4.2010.**

Poikkeuslupapäätös kumottiin ja asia palautettiin aluehallintovirastoon uudelleen käsiteltäväksi.

Oikaisuvaatimuksen kohde:

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston, työsuojelun vastuualueen poikkeuslupapäätös dnro 63/04.07.01/2010, joka annettiin 26.1.2010.

X Ky haki Pohjois-Suomen aluehallintovirastolta poikkeuslupaa kahdeksan sairaankuljettajansa aktiiviajan ja varallaolotuntien poikkeuksellisen suureen työhön sidonnaisuuteen. Hakemuksessa pyydettiin poikkeuslupaa järjestää sairaankuljettajien työaika työaikalain (605/1996) 6 §:n säännöksistä poiketen. Hakemuksessa ei määritelty aikaa, jolle poikkeuslupaa haetaan.

Hakemuksen mukaan työvuorojärjestelmässä oli seitsemän vuorokautta töitä ja seuraavat seitsemän vuorokautta vapaata. Työaikamalli kiersi koko vuoden. Välittömässä lähtövalmiudessa oleva ambulanssi päivysti arkisin klo 8-16 ja muuna aikana lähtövalmius on 15 minuuttia. Toinen ambulanssi oli 15 minuutin lähtövalmiudessa.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto hylkäsi hakemuksen. Päätöstä perusteltiin kohtuuttoman pitkällä työhönsidonnaisuusajalla. Päätöksessä oli lisäksi huomioitu, että seitsemän vuorokauden mittaisen varallaolon aikana lepo voi olla hyvin epäsäännöllistä. Tämä lisää työn kuormittavuutta ja altistaa vaaratilanteille.

Päätöksen esitiedoissa mainittiin, että hakemuksen yhteydessä ei ollut toimitettu henkilöstöä edustavien luottamusmiesten tai työntekijöiden hakemusta puoltavia lausuntoja.

Oikaisuvaatimus ja asianosaisten kuuleminen:

X Ky haki työneuvostolta muutosta poikkeuslupapäätökseen. Oikaisuvaatimuksen liitteenä oli jokaisen kahdeksan sairaankuljettajan puoltava lausuma. Työneuvosto lähetti lisäksi luottamusmiehelle kuulemispyynnön. Luottamusmies Y, joka oli yksi edellä mainitun työntekijöiden puoltavan lausunnon allekirjoittajista, kertoi suullisesti puoltavansa hakemusta.

Työneuvoston päätös:

Työneuvosto kumosi oikaisuvaatimuksen kohteena olevan poikkeuslupapäätöksen ja palautti asia Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon uudelleen käsiteltäväksi.

Työneuvosto huomautti, että asiaa uudelleen käsiteltäessä aluehallintoviraston on varmistuttava siitä, että työntekijöiden edustajaa tai työntekijöitä on kuultu siten kuin työneuvostosta ja eräistä työsuojelun poikkeusluvista annetun lain (400/2004) 10 §:n 1 momentissa säädetään. Lisäksi on otettava huomioon, että hakemuksessa tulee mainita aika, jolle poikkeuslupaa haetaan.

Päätöksen perustelut:

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston tekemässä poikkeuslupapäätöksessä todetaan, ettei hakija ole ilmoittanut hakemuksessaan aikaa, jolle se poikkeuslupaa hakee. Poikkeuslupa-asioissa on ensiarvoista tietää, mille ajanjaksolle ja kuinka pitkäksi aikaa lupaa poiketa työaikalain säännöksistä haetaan. Aluehallintoviraston olisi tullut hallintolain 31 §:n 1 momentin mukaisesti selvittää tämä asia ennen päätöksentekoa.

Aluehallintoviraston päätöksessä todetaan myös, ettei poikkeuslupahakemuksen yhteydessä ole toimitettu henkilöstöä edustavien luottamusmiesten tai työntekijöiden hakemusta puoltavia lausuntoja. Työneuvostosta ja eräistä työsuojelun poikkeusluvista annetun lain (400/2004) 10 §:n 1 momentin mukaan ennen kuin aluehallintovirasto tekee poikkeuslupaa koskevan päätöksen, työnantajan on varattava työehtosopimuslain (436/1946) nojalla sitovan työehtosopimuksen perusteella valitulle asianomaiselle luottamusmiehelle tai työsopimuslain (55/2001) 13 luvun 3 §:ssä tarkoitettulle luottamusvaltuutetulle mahdollisuus tulla kuulluksi asiassa joko suullisesti tai kirjallisesti. Jollei työpaikalla ole luottamusmiestä tai luottamusvaltuutettua, kuulemismahdollisuus on varattava työsuojeluvaltuutetulle, ja jollei tätäkään ole, kuulemismahdollisuus on varattava kullekin työntekijälle, jota päätös koskee. Asianmukainen kuuleminen on edellytyksenä asian käsittelylle aluehallintovirastossa. Kuuleminen on säädetty työnantajan velvoitteeksi, mutta aluehallintoviraston on poikkeuslupa-asiaa käsitellessään varmistuttava siitä, että työnantaja on hoitanut velvoitteensa. Työnantajan aluehallintovirastoon toimittamissa asiakirjoissa ei ole lainkaan lausuntoja työntekijöiden edustajilta tai työntekijöiltä eikä myöskään selvitystä mahdollisen suullisen kuulemisen toimittamisesta. Asianmukaisesta kuulemisesta ei ole siten voitu varmistua aluehallintovirastossa ennen päätöksentekoa.

Työneuvostosta ja eräistä työsuojelun poikkeusluvista annetun lain (400/2004) 10 §:n 1 momentti. Hallintolain (434/2003) 31 §.